

8 Ключови дейности за подпомагане на семействата и възстановяването на икономиката

Карантина, затворени училища и дистанционна работа рязко изместиха обществото в една нова реалност на семейна, работна и социална сфери на живот, с ясни последици за баланса между работа и личен живот, и менталното здраве.

Европейският съюз, неговите институции и страните членки трябва да мислят едновременно за днес и за утре, като **решават актуалните спешни задачи и в същото време започват обмисляне и планиране на дългосрочен план** за живота след пандемията: какво трябва да се промени, как да се посрещнат структурните проблеми, които са се появили и кои от тях би трябвало да се решават колективно. Опитваме се да спасяваме животи или да спасим икономиката? Ние трябва да направим и двете и да избегнем грешките, направени преди десетилетие, когато и социалната и здравната политики бяха жертвувани в следствие от икономическата криза от 2008 година.

Настоящата безпрецедентна глобална COVID-19 пандемия **изисква креативни и устойчиви решения**. Намирането им минава през консултации с граждански организации (европейски и национални), които представляват различни интереси, за да бъдат разбрани нуждите на населението и да се отговори подходящо на тези нужди. Това глобално общо предизвикателство изисква установяването на категорични сътрудничество и партньорство между правителства и граждански организации в самата сърцевина на системите за управление.

Ние от COFACE Families Europe препоръчваме да бъдат предприети следните действия:

1. Спешна оценка и посрещане на различните потребности на семействата чрез разработване на универсални мерки.
2. Незабавно прилагане на мерките на ЕС в отговор на COVID-19 за осигуряване на здравна защита на всички без дискриминация.
3. Засилване на капацитета и разширяване на възможностите за финансиране за услуги в подкрепа на рискови групи от хора.
4. Приемане на решителен план за действие за прилагане на Европейския стълб на социалните права с амбициозните цели 2030.
5. Ускоряване на достъпни технологични иновации с цел осигуряване на напълно включващи цифрови услуги за грижи, училищно образование и работни места.
6. Укрепване на Европейската солидарност за координирана стратегия за излизане от кризата и възстановяване
7. Използване на настоящия преглед на икономическото управление на ЕС за започване на обществен дебат за преосмисляне на Европейската икономическа и монетарна система.
8. Пренасочване на съществуващи и бъдещи бюджетни потоци на ЕС към подкрепа за семейства (социална и грижи) за облекчаване на въздействието от COVID-19.

Спешна оценка и посрещане на различните потребности на семействата чрез разработване на универсални мерки

Настояваме за бърза оценка на нуждите на семействата, за да се разработят ефективни мерки за прехода след пандемията. Краткото първо европейско картографиране на услугите за подпомагане на семейства в мрежата на COFACE показва различни належащи нужди.

Семействата, в които има човек с увреждане, са засегнати от пандемията по много начини, поради промяна и прекъсване на предоставяната им подкрепа при новите обстоятелства. Във Франция семействата на деца с увреждания (UNAPEI и партньори) поискаха и получиха **облекчен режим** за лицата с увреждания и полагащите за тях грижи като начин за облекчаване на натиска. Организации като UNAF France предоставят **конкретни съвети** за полагащите семейни грижи. Комбинацията от психически и финансов стрес, заедно с неравномерното споделяне на грижите между жените и мъжете, докато стоят у дома (**EWL 2020**), също създава напрежение.

Все повече държави съобщават за заразени хора, обявяват извънредно положение и налагат мерки за изолация, а горещите телефонни линии и приюти за домашно насилие по цял свят отчитат бум на сигналите за помощ, като жените с увреждания са сред най-засегнатите. Семейни организации като **UNAF Испания** предоставят съвети и насърчават сътрудничеството между разделените семейства по време на блокадите. **Women4Women** Чехия предоставят различни консултации и съвети в помощ на (самотните) майки да се справят с широкия спектър от предизвикателства от загуба на доходи до напрежение в отношенията. В доклада на **UN Women 2020** за COVID-19 е посочено, че работата на местните организации трябва се подсили от полицейските и правосъдни служби, както и от организациите от частния сектор за насърчаване на положителни стъпки, като споделянето на отговорностите в грижите у дома.

Уязвимите семейства включват лица, които са безработни и застрашени от бездомност: мнозина се нуждаят от жилищни решения, достъп до храна, безплатна репродуктивна грижа, професионална емоционална и психологическа подкрепа. CSF (Франция) излезе с **изявление**, с което призовава за временно спиране на мерките за принудително извеждане на хора на улицата и за цялостна подкрепа за бездомните семейства, за да бъдат защитени от COVID-19. Многодетните семейства и семействата с един родител понасят допълнителна тежест по време на извънредното положение поради естеството на тяхното домакинство (напр. пренаселеност и намален достъп до стоки за многодетните семейства, недостатъчни дигитални устройства за всички деца в семейството, за да продължат адекватно училището си; семействата с един родител пък не могат да излизат от дома си без децата си, за да пазаруват или за други нужди, а ключовите работници се нуждаят от инфраструктура за отглеждането на децата им).

Родителите, които могат да работят от вкъщи, трябва да балансират работа, родителство, грижи и училище, и са под все по-голямо напрежение с евентуални последици за психическото здраве както на децата, така и на възрастните. В Белгия беше пусната **петиция** от Gezinsbond и Ligue des Familles с настояване за специален COVID-

19 отпуск за родителите. Някои правителства като [Италия](#) и [Люксембург](#) вече гласуваха мерки за отпускане на извънредни отпуски, ваучери за грижи, гъвкави решения за работа и други комбинации от ресурси и услуги. Появяват се много други отговори на социалната политика и политиката на заетост, както наскоро бе подчертано в кратката информация на [ОИСП за COVID-19](#).

За семействата, които не могат да работят от къщи или родителите, работещи в ключови сектори, свързани с COVID-19 кризата като общественото здравеопазване, производството, транспорта, храните, има спешна нужда от основни качествени грижи за децата им. Това е от съществено значение за благополучието на тези деца и за да се позволи на работещите родители да помогнат на страната си да се справи с последиците от пандемията и блокирането. Получихме също сигнали от родители (особено майки), че са принудени да напуснат работата си, за да се грижат за децата си, така че схемите за включване в пазара на труда ще са още по-важни след пандемията.

Що се отнася до благополучието и образованието на децата, имаме информация за предизвикателства, свързани с психичното им здраве, както и за неравен достъп до онлайн училищата за по-бедните и уязвими семейства (напр. семействата на мигранти), които нямат нужното оборудване. В Испания беше лансирана [петиция](#) от фондация Isadora Duncan за предоставяне на безплатен WiFi достъп за всички.

Нужна е спешна директна помощ за семействата чрез разработване на универсални мерки за подкрепа на всички видове семейства, които същевременно са насочени към най-уязвимите, и в чиято сърцевина стоят етични съображения, равнопоставено третиране и права на човека. Те трябва да включват комбинация от ресурси, гъвкави договорености за работа и услуги и извънредни мерки за предотвратяване на ненужно страдание и осигуряване на плавно преход към живота след пандемията.

Бързо прилагане на мерките за реагиране на COVID-19 на ЕС за осигуряване на здравна защита за всички без дискриминация

Многобройните инициативи на ЕС са добре дошли, но са едва първа крачка за насърчаване на координацията и общите действия с цел опазване здравето и живота на всички хора, които живеят в Европа, в краткосрочен план и за преосмисляне на политическата и икономическа архитектура на ЕС в дългосрочен план, поставяйки в основата си солидарността, здравето, сигурността и социалното сближаване.

Необходимо е спешно да се вземат ключови предпазни мерки, като се обърне специално внимание на защитата на рискови групи като деца, мигранти и хора без документи, бездомни лица, хора с увреждания и възрастни хора, в съответствие с международните договори като Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и Конвенцията на ООН за правата на детето.

Разпространението на COVID-19 се следи отблизо от **Световната здравна организация** и макар бройките в някои страни от ЕС да започнаха да се стабилизират, то в други броят на случаите продължава да расте. Необходимо е да се възстанови напълно общото здравеопазване за всички хора, за да се избегнат ситуации, в които да се правят етични избори за спасяване на живота (например кой човек да получи достъп до вентилатор: млад, възрастен, трудоспособен, с увреждания). Подобен избор е дълбоко тревожен и няма място в нашето европейско общество, където достъпът до здравни грижи е човешко право.

Общо казано здравните системи са под огромен натиск, което намалява достъпа до редовните и превантивни здравни прегледи, а ситуацията е особено сложна при хората, остро нуждаещи се от редовни здравни процедури. Съществуват големи трудности за получаването на достъп до незабавна грижа, както и на дългосрочна грижа за тези, които се нуждаят от нея. Ново диагностицирани пациенти (например тези с увреден слух) не получават необходимата последваща помощ и помощни средства (поради общите блокади в много страни и затварянето на специализираните магазини), което ще има последици за тяхното здраве в дългосрочен план.

Ние приветстваме усилията на ЕС да помогне за осигуряването на жизненоважно оборудване, от вентилатори до лични предпазни средства и за мобилизирането на медицински екипи за помощ на най-уязвимите, включително хората в бежанските лагери. Основните здравни работници и полагащите грижи трябва да бъдат обучени да реагират на кризата, да бъдат оборудвани с подходящо защитно облекло и маски и да получат достойни компенсации за своята неуморна работа. Трябва да се осигури финансова устойчивост на нестопанските организации, предоставящи грижи и подкрепа на семействата, тъй като те имат същите нужди като здравния сектор: изплащане на заплати на персонала, увеличаване на разходите за закупуване на материали за защита, както и преквалификация / реорганизация. И накрая, важно е също да се осигури производствен капацитет за ваксини и лекарства, както и мащабни тестове, за да се следи разпространението на вируса и повишения имунитет на населението.

Цялостното изпълнение на мерките на ЕС за защита на общественото здраве трябва да бъде придружено от изчерпателна информация. Общата информация за хигиенните мерки и задължителните спецификации за използването на предпазни средства трябва да се предоставя по обективен, последователен и достъпен начин.

Укрепване на капацитета и разширяване на възможностите за финансиране на услуги за подкрепа на рискови групи

Уязвимостта на семействата сега беше увеличена значително с глобалната пандемия, която изведе всички неравенствата на преден план. Доклади от организации членки на [COFACE Families Europe](#) показват, че услугите за подкрепа на семействата се изместват и преосмислят, за да продължат да предоставят грижи в безконтактни общество и икономика.

Семействата с ключови работници или служители, които не могат да работят от вкъщи, са под огромен натиск по време на извънредното положение и имат нужда от инфраструктура за основна подкрепа. Това означава да им се предоставят редица услуги на грижа в общността (социални, здравни, образователни, хранителни, транспортни), за да се гарантира приемственост в предоставянето на подкрепа / грижи в безконтактна реалност, където социалното и физическо дистанциране са норма.

Създават се нови правила и методи на работа в услугите и грижите за хора с увреждания и възрастни хора, които оказват огромно влияние върху предоставящите грижи лица. [APF France Handicap](#) подчертава предизвикателства във Франция и формулира ясни препоръки. Родителите на деца с увреждания е трябвало да вземат понякога бързо решение да задържат децата си вкъщи с тях целодневно, без никаква подкрепа за грижа или ползвани услуги, с огромни потенциални последици за тяхното психическо и физическо здраве. Те не винаги разполагат с подходящото оборудване или устройства в домовете си, които да им помогнат в грижите за техните деца или възрастни членове на семейството. [45 членове на Европейския парламент](#) се обърнаха с писмо до председателите на Европейската комисия и Европейския съвет с искане Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса да отпусне финансова подкрепа за услуги и грижи за хората с увреждания.

Организации като [КМОП](#) (Гърция), [Vaestoliitto](#) (Финландия) и [Gezinsbond](#) (Белгия) консолидират и разширяват съществуващите платформи за онлайн услуги, които са използвали досега, за да увеличат обхвата на семействата, нуждаещи се от подкрепа.

Много от услугите за грижа и подкрепа са затворени (много хора от обгрижващите професии са уплашени и не са напълно оборудвани със защитни средства), но постепенно преминават към използването на телефонни линии, имейли или видеоконференции, за да предлагат широк спектър от дистанционни услуги (психично здраве, медицинска и социална подкрепа, рехабилитация) на семейства.

Организации като [Irish CountryWomen's Association](#) (Ирландия), [Fundação Liga](#) (Португалия), [Parents Association Step by Step](#) (Хърватия), [Single Parents Association](#) (Унгария), [ProParents](#) (Холандия), [Asociacio Salud y Familia](#) (Испания), [KFO](#) (Австрия), [UNAF](#) (Франция), [FAMS](#) (Испания), [AIAS Monza](#) (Италия) и [Familles de France](#) (Франция) се справят с изолацията като свързват хората чрез онлайн платформи и методи за дистанционна подкрепа (насочени към изолирани възрастни хора, семейства на хора с увреждания, работещи семейства с малки деца / юноши, семейства, разделени между две жилища), за да поддържат междуличностните отношения, да предоставят грижи по време на извънредното положение и също да подпомагат здравния сектор.

Все пак, не всяка подкрепа и грижи могат да се предоставят по подходящ начин чрез онлайн услуги. Част от услугите, като например тези на логопеди или лични асистенти, се нуждаят от физически срещи, а не е ясно кога ще могат да започнат отново и под каква форма. Повечето работят за реорганизация по време на пандемията, а и мислят как да се справят с психологическите последици за потребителите и служителите. Членовете на COFACE и други организации с нестопанска цел вероятно ще понесат сериозни трудности през следващите месеци, като реална представа за въздействието се очаква да има едва през 2021 година.

Услугите за подкрепа на семейства трябва да бъдат осигурени с вече одобреното финансиране (напр. през националните схеми за финансиране, Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие), за да се гарантира тяхната финансова устойчивост, докато се реорганизируют и намерят нови начини да останат близо до семействата и общностите. Извънредните моменти изискват извънредни мерки за увеличаване на инвестициите в социални и здравни услуги и системи, включително защитни средства, достъпни технологии и (пре)квалификация.

Приемане на решителен план за действие за прилагането на Европейския стълб на социалните права с амбициозните цели до 2030 г.

Глобалната пандемия COVID-19 показва ясно важността на политиките за социални услуги и грижи като централни. Тази безпрецедентна здравна криза трябва да подтикне Европейския съюз да пренареди своите приоритети и да разбере, че времето и грижите - а не парите - са най-ценните ни блага. ЕС е в процес на подготовка на план за действие за засилване на прилагането на Европейския стълб на социалните права и очакваме този план за действие да има ясни и амбициозни цели до 2030 г.

Актуализирането на [директивата на ЕС за баланса между професионалния и личния живот](#) трябва да се извърши бързо, като се гарантира адекватно заплащане на отпуски, независимо от вида им (бащинство, родителски, за полагане на грижи). Това е от ключово значение за осигуряване на приличен доход за всички видове семейства, за предотвратяване на бедност и за балансиране на взимането на отпуск и полагане на грижи от страна на мъжете и жените. Промяна на минималните стандарти на директивата относно гъвкавите условия на труд в съчетание с глобалния експеримент в работата от разстояние, би трябвало да е възможност за цялостно преосмисляне на динамиката на работното място в тясно консултиране с организации, представляващи работодатели, синдикати и организации на семейства.

Разпоредбите за отпуск трябва да се отделят от трудовия статус или вида заетост. Всички работници, включително самостоятелно заетите, работниците с нетипични или временни договори, трябва да имат същите права като служителите със стандартни договори, за да не бъдат изоставени. [Препоръката на Съвета](#) относно Достъп до социална закрила на работници и самостоятелно заетите лица, одобрена миналия ноември 2019 г., следва да бъде приложена и наблюдавана отблизо чрез Плана за действие за прилагане на Стълба. Препоръката обхваща схемите за социално осигуряване за безработица, болест и полагане на здравни грижи, майчинство или бащинство, трудови злополуки и професионални заболявания, инвалидност и старост.

Планът за действие за прилагане на Стълба трябва да включва решително предложение за Европейска гаранция за децата в подкрепа на деца в уязвимо положение, за да се прекъсне цикъла на неравностойно положение чрез подхода на две поколения, съчетаващ подкрепа и за двете - за децата и за техните семейства или роднини и близки, грижещи се за тях. То трябва да бъде поставено в рамките на политиката, основана на Препоръката за инвестиране в децата от 2013 г. и на предстоящата стратегия на ЕС за правата на детето, която ще започне през първото тримесечие на 2021 г. Основните области на действие могат да включват [гаранция за образование и грижи в ранна детска възраст](#) и поток подкрепа за семейства, обхващаща от леки до сериозни форми на подкрепа (родителство, баланс между личен и професионален живот, услуги, достъп до енергия, технологии) в ключови и преходни моменти от жизнения цикъл.

Тъй като социалните грижи и услуги са принудени да се трансформират и реорганизируют, това е възможност за координирани действия за предизвикване на реално [преминаване](#) от институционални грижи към грижи в общността, не само закриване на

мащабните институции за настаняване, но и осигуряване на достъпност до всички обществени услуги и информация, наличие на качествена подкрепа, основана на потребностите, включително жилище, трудова заетост, услуги за подкрепа в общността за лица с увреждания и полагащите грижи в семейството.

Страните по света се реорганизируют, за да преминат към човек-към-човек / основани на взаимност модели на подкрепа и грижи за здравето, като изтъкват също и необходимостта от дългосрочно планиране за справяне с демографските предизвикателства на застаряващото население и намаляващата работна сила. Тъй като най-тежките пропуски в конвенционалните мрежи за социална сигурност, бяха разкрити от пандемията, точно в момента имаме възможност да консолидираме бъдещата устойчивост на нашите здравни и социални системи, за да бъдем напълно подготвени за справяне с бъдещи кризи.

Решителен план за действие за прилагане на Европейския стълб на социалните права може да бъде ключов за промяна, основана на холистичен подход за изграждане на универсални системи за благополучие със специфична целева подкрепа за семейства и деца в уязвимо положение. Такъв план за действие трябва да включва конкретни цели в сферите на бедност, детска бедност, услуги за семейства и в общността, общаващо образование и грижи в ранна детска възраст, взимане на семеен отпуск от мъжете, финансово включване и цифрови умения.

Ускоряване на достъпните технологични иновации с цел осигуряване на напълно включващи цифрови услуги за грижи, училищно образование и работни места

Колективни технологични решения се появяват навсякъде в уеб-сферата. Новото време изисква нови решения и мнозина намират тези решения онлайн. Това е чудесна възможност, но тя прави необходимостта от включващо дигитално гражданство по-належаща от всякога, за да се избегнат негативни ефекти върху обществото. Ние трябва да станем критични и информирани дигитални граждани - [Принципите за дигитализация на COFACE](#) са добра отправна точка за разработване на ефективни мерки.

Тъй като много хора са принудени да се само-изолират, те се насочват към платформи за социални медии и други технологични инструменти, за да останат свързани с работа, семейство и приятели. Невъзможно е да се смекчи социалното и икономическото въздействие на COVID19 без технологиите. Работата от разстояние и обучението от разстояние са станали основни в контекста на мерките за строги ограничения. Бизнес модели се трансформират за да посрещнат новата реалност на безконтактна икономика. Много нужни са данни за социалното въздействие на дигитализацията върху семействата и понастоящем се събират и изучават в рамките на различни изследователски проекти през програма Horizon2020, като например [DigiGen](#) изследва въздействието на дигиталните трансформации върху децата в техните различни основни среди (семейство, свободно време, училище, общност).

Дигиталното изключване е факт за мнозина - дигиталните инструменти, използвани от много хора по време на мерките за ограничения, са жизненоважни, но не са достъпни за всички семейства. Много студенти и работещи нямат достъп до основна инфраструктура, за да преминат към онлайн образование и работа (напр. липса на технологични устройства, труден достъп до интернет). Други пък имат достатъчно дигитални инструменти, но се сблъскват с други предизвикателства като прекомерно използване на екрани за отвлечане вниманието на децата или технологии, които не са достъпни за хора с увреждания, или липса на познания за използването на дигиталните инструменти (напр. от ключови социални и здравни работници).

Достъпната комуникация винаги е била проблем, например при опити за комуникиране през лесни за четене методи, подобряване достъпността до спешни номера като 112. Организации като АРЕМН в Люксембург общуват чрез лесни за четене и възприемане [видеоклипове](#) и насърчават официалните правителствени канали да комуникират по същия [достъпен начин](#). Все пак нови добри практики за справяне с нуждите по време на ограниченията все още не са напълно налични (както подчертава [FIAPAS](#) в Испания) и виждаме, че започват [нови изследвания](#) (TRIO – онлайн готовност на учителите) за търсене на добри практики за достъпност до дигиталното обучение за уязвими групи, за да се предоставят насоки на учители и преподаватели по време на мерките за ограничения. Докато програмата за приобщаващо образование отбелязва известен напредък в различни европейски страни, технологиите рядко са били част от дискусиата. Същото се отнася и за работата от разстояние, която не е достъпна за всички хора с увреждания, напр. софтуер за видеоконференции.

Затварянето на членове на семейството в резидентни грижи, както мнозина бяха призовани да вземат бързо решение, изисква нови и достъпни комуникационни канали. Освен това задържането на членове на семейството в болници (напр. пациенти на COVID-19 в рамките на един и същи град или в други държави), също изисква нови методи за дигитална комуникация, за да могат хората да са свързани и да са постоянно информирани, да не говорим за необходимостта от подкрепа за връзката между членовете на семейството, които не могат да прекарват време заедно и с любимите им хора, преди да починат.

Време е за смели решения, за да се приложат поуките от този мащабен дигитален експеримент: ЕС трябва да осигури начин дигитализацията и новите технологични разработки да служат на общия интерес на всички европейски семейства. Тъй като двойното гражданство в два отделни, но взаимосвързани свята (офлайн и онлайн) се превръща в реалност след пандемията, ние спешно се нуждаем от основен достъп до интернет за всички, използваме на технологиите за социално-дигитално благосъстояние, осигуряване на достъп до информация и най-вече от сътрудничество и умения за разрешаване на проблеми. Наскоро публикуваната [Карта на дигиталните семейства от COFACE](#) подчертава различни действия, проекти и застъпничество за подкрепа на семействата и децата в дигиталния свят.

Укрепване на европейската солидарност за координирана стратегия за излизане от кризата и възстановяване

ЕС мобилизира своите ключови институции за предприемане на действия около четири основни приоритета: ограничаване на разпространението на вируса, осигуряване на медицинско оборудване, насърчаване на изследвания и преодоляване на социално-икономическите последици. Ние насърчаваме лидерите на ЕС да продължат в тази посока за да консолидират стратегията на ЕС за излизане от кризата и възстановяване, с Европейския стълб на социалните права и Целите за устойчиво развитие до 2030 г. в центъра.

Ханс Анри П. Клюге, регионален директор на СЗО за Европа, призова страните да поставят здравето на първо място, преди всички останали съображения и да продължават да прилагат ограничителна стратегия, като същевременно ускоряват усилията си за контрол на болестта. Независимо от това, през първия месец страните членки на ЕС реагираха по много различни начини и не винаги изрично изразяваха доверие в ЕС, както и солидарност към своите съседи.

Европейският икономически и социален комитет подчертава необходимостта от **безпрецедентна солидарност** между страните членки на ЕС за борба с общата и екзистенциална заплаха, която не зачита граници, чрез споделени отговори. И ако новата идея за „еврооблигации“ не добива нито популярност, нито консенсус, то много други форми на солидарност са все още възможни и съществени.

ЕС трябва да изиграе роля в овладяване на тази пандемична криза, тъй като нашите социални и икономически системи са неразривно свързани и, в рамките на границите, определени от Договорите на ЕС по въпросите на здравеопазването, Европейската добавена стойност **ясно се постига** чрез улесняване на синхронизирани отговори, опростяване на действията по въпросите на безопасността и намаляване на трансграничните заплахи. Европейската комисия има ключова техническа роля за осигуряването на свободното движение на хора, услуги и стоки през границите, за да се улесни тази европейска солидарност за справяне с пандемията.

Стратегията за излизане от кризата и възстановяване, обявена за края на април, трябва да включва насоки за координиран отговор след пандемията в подкрепа на диференцирано постепенно възстановяване на публичните услуги и икономическите сектори в страните членки на ЕС и съседните страни. Важно е да се вземе предвид силната взаимосвързаност на социалната политика, здравеопазването и икономиката в страните от ЕС, както и допълването между секторите (напр. образование, здравеопазване, производство, храни, заетост), за да се осигури плавен и координиран преход към пост-пандемичен Европейски съюз.

Бързото глобално разпространение на COVID-19 в резултат от нашата взаимосвързаност трябва да води до необходимостта не само от европейско мислене, но и от глобално мислене и солидарност. Това вече беше постигнато с приемането на обща глобална визия, **Целите за устойчиво развитие до 2030 г.** от над 150 световни лидери. Тази визия служи като ръководство за преосмисляне на политическите насоки и бюджети за постигане на социална и екологична устойчивост и трябва да бъде допълнително интегрирана в пост-пандемичните решения, издадени от ЕС.

В същата посока холистичният подход на икономистката Кейт Рауърт и нейната „икономия на поничките“ цели балансиране на основните човешки нужди (достъп до вода, храна, енергия, жилище ...), с ограниченията на нашата планета (климатични промени, въздух замърсяване, изчерпване на ресурсите ...), поставяйки икономиката и финансовия сектор в услуга на обществото и планетата. Този подход в момента се използва от [Град Амстердам](#) като основание „да коригира своята икономика след коронавируса“.

Използване на настоящия Преглед на икономическото управление на ЕС за започване на обществен дебат за преосмисляне на Европейската икономическа и монетарна система

Тъй като правителствата заемат централно място в управлението на тази криза и в краткосрочен и в дългосрочен план, те трябва да покажат политическо лидерство и да се поучат от уроците на финансовата криза от 2008 г. Имаме нужда от творчески и работещи заедно умове да обсъждат стратегически финансовите последици от тази криза върху обществото. Настоящият Преглед на икономическото управление на ЕС може да бъде важна отправна точка за глобално преосмисляне.

[Отправната точка на COFACE-Families Европа](#) представя размисли относно финансово включване произтичащо от триъгълника на основните нужди на семействата: всички семейства се нуждаят от ресурси, услуги и време. Това включва достъп до основни финансови услуги като застрахователни продукти, ипотечни кредити, основна банкова сметка и др.

Законодателство за насърчаване на защитата на потребителите и образованието ще продължи да бъде ключово за предотвратяване на по-нататъшни отрицателни въздействия върху семейните финанси след пандемията, чрез подкрепа за финансово включване и справяне с прекомерна задлъжнялост. Кредитоспособността и отговорното кредитиране могат да се засилят, като се гарантира, че процесът на кредитоспособност спомага за предотвратяване на свръх задлъжнялост и не води до дискриминация. Токсичните финансови продукти трябва да бъдат забранени чрез строга регулация, която да не позволява да се появят на първо място. Предотвратяване на дискриминацията и насърчаване на социализацията на риска в застраховането може да се постигне чрез ограничаване на данните, които застрахователите могат да използват за оценка на риска. И накрая, създаването на схеми за лична несъстоятелност ще позволи на свръх задлъжнелите семейства да получат ново начало.

Много от мерките за справяне с социалното и икономическото въздействие на COVID-19 не могат да се приложат изцяло, без да се разгледат някои ключови пречки, произтичащи от начина на функциониране на финансовата и икономическата система.

Едно от основните препятствия е наличието на множество финансови институции, които са „прекалено големи, за да се провалят“, което води до фокусиране от страна на създателите на политики върху пруденциалното регулиране (осигуряване на глобална финансова стабилност), а не върху защитата на потребителите и социалната защита. По този начин финансовите институции могат повече или по-малко да избегнат наказания за злоупотреби с положението, твърдейки, че всяко регулиране би довело до финансова криза, която ще е пагубна за всички. Списъкът на злоупотребите включва: избягване / укриване на данъци, пране на пари, злоупотреби с ипотечни заеми, злоупотреби с такси (особено такси за овърдрафт).

Друго препятствие е зависимостта от икономическия растеж поради факта, че финансовата система в голяма степен се основава на задължения с лихва. Без растеж лихвата по непогасени заеми няма да може да се обслужва и ще води до все по-голям дълг, който ще стане неустойчив под въздействие на глобалните извънредни мерки. Много страни вече са изложени на риск от рецесия, усложнена от неустойчивите нива на дълга, с потенциално много вредни социални последици.

Генералният секретар на ОИСР Анхел Гурия, подготвяйки се за виртуалната среща на Г-20, която се проведе на 25 март, разкри [прогнозните оценки на ОИСР](#), които показват, че извънредното положение ще засегне пряко секторите, възлизащи на до една трета от БВП в големите икономики. За всеки месец на извънредни мерки се прогнозира загуба от 2 процентни пункта в годишния БВП. Като е възможно тези прогнози да се окажат доста под реалния краен ефект. Дори само туристическият сектор е изправен пред намаление на резултатите със 70%. Много икономики ще изпаднат (или вече изпаднат) в рецесия.

За да се излезе от порочния цикъл и да се избегнат същите грешки като през 2008 г., ние призоваваме ЕС и страните членки да използват Прегледа на икономическото управление на ЕС, и да започнат дебат за преосмисляне на насоките на икономическата и финансовата политика на ЕС. Това може да включва обществени дискусии по понятия като универсален базов доход, данък върху богатството и алтернативни модели за финансиране на необходимите инвестиции за преход към устойчива и социално ориентирана икономика (със силна надзорна роля от демократично избраните парламенти), както и обсъждане на алтернативи на настоящата, основана върху дълга парична система.

Пренасочване на съществуващи и бъдещи бюджетни потоци на ЕС към подкрепа за семейства (социална подкрепа и грижи), за смекчаване на въздействието на COVID-19

Страните членки на ЕС трябва да разполагат с краткосрочни и дългосрочни финансови инструменти за смекчаване на въздействието на COVID19 върху обществото и икономиката. Това включва мерки за засилване на системите за подпомагане на семейства в рамките на текущия бюджет на ЕС 2014-2020, и необходимия поради COVID-19 бъдещ бюджет на ЕС 2021-2027.

Мерките за икономии след кризата през 2008 г. са част от причината много държави да не са подготвени за пандемията и следователно мерки за икономии не могат да бъдат част от решението, особено в периода след кризата, когато хиляди работни места ще са загубени ([Eurofound 2020](#), [ILO 2020](#)). Очаква се пандемията COVID19 да остави милиони европейци без работа или с ниско платена работа.

Освен приемането на различни финансови [спасителни пакети](#) и специфични пакети за страните като схемата [SURE](#) за подпомагане на най-засегнатите страни от ЕС като Италия и Испания, ЕС направи също някои [ключови законодателни промени](#), за да пренасочи съществуващи средства към борба с COVID 19. Една от промените разшири обхвата на Фонда за солидарност на ЕС към включване на извънредните ситуации в областта на общественото здраве, както и на природни бедствия. Другата е специалният [Фонд за борба с коронавируса](#), който осигурява по-голяма гъвкавост при използването на неизразходвани кохезионни фондове, като позволява гъвкавост на текущия европейски бюджет за достигане до най-уязвимите, като доставки до дома и използване на електронни ваучери, за намаляване на риска от заразяване, възможности за пренасочване на финансиране между програми и региони за действия, свързани с коронавируса. Националните правителства трябва бързо да приемат и се възползват от тези нови възможности.

В Европа има стотици хиляди услуги за подпомагане на семейства, предоставяни от НПО, които вече ежедневно посрещат нуждите в своите общности, като осигуряват образование и грижи в ранна детска възраст, временна /почасова грижа за хора със затруднения, подкрепа за психично здраве, образование, финансови консултации и много други. Пренасочването на средства от фондове като например от Фонда за европейска помощ към най-нуждаещите се лица (FEAD), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), също трябва да се използва за поддържане, повишаване и увеличаване на мащаба на съществуващата инфраструктура за гарантиране на ефективно достигане до семейства, пострадали както от COVID-19, така и от въздействието на ограничителните мерки.

Трябва и да бъдем отворени за експериментиране и разглеждане на нови монетарни варианти, за да отговорим бързо на финансови затруднения, пред които са изправени уязвимите семейства. Ние приветстваме правителствени разходи през различните канали, като например за социална сигурност, но може да има значително забавяне между момента, в който са приети бюджетите, и достигането на парите до нуждаещите се.

Ние призоваваме ЕС и страните членки да надхвърлят хоризонта на извънредната ситуация и да внесат дългосрочно мислене в бъдещия бюджет на ЕС за 2021-2027 г. под формата на промяна на парадигмата към икономика на благосъстоянието, както бе подчертано в документа на COFACE [Нова сделка за семействата днес](#), приета в края на 2019 г. По-специално силен Европейски социален фонд плюс ще бъде основен финансов инструмент в новия бюджет на ЕС за 2021-2027 г., с ясно разпределени средства за стимулиране на социалните и здравните услуги в общността. Това включва и определянето на средства (подкрепено от [Алианса на ЕС за инвестиране в децата](#)) за прилагане на Европейска гаранция за децата, като основен механизъм за борба с бедността, насочен към уязвими групи.
